

Українська літературна критика міжвоєнного періоду в Польщі (на матеріалі часопису «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*»)

У статті зосереджено увагу на висвітленні та аналізі літературно-критичної думки у варшавському часописі «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» у міжвоєнний період. Починаючи від 20-х рр. український літературний процес поділився на два різновиди: літературу в прорадянській Україні і літературу на західноукраїнських землях, більшість з яких у міжвоєнний період увійшли до відновленої польської держави. Охарактеризовано літературну критику на сторінках видання «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*», що розробляла естетичні критерії оцінок мистецьких явищ, намагалась водночас прогнозувати їх розвиток, визначала місце митця у літературному процесі, взаємозв'язки поміж різними письменниками, допомагала польській читацькій громадськості орієнтуватися в українському художньому процесі.

Ключові слова: критика, рецензія, відгук, розвиток, культура, літературний процес, мистецьке явище.

Український літературний процес, починаючи від 20-х рр., розпався на два різновиди: літературу в прорадянській Україні і літературу на західноукраїнських землях, більшість з яких тоді увійшли до відновленої польської держави (Закарпаття – до Чехії, Буковина – до Румунії). Тобто у другому випадку це була творчість польських громадян, представників української національної меншини II Речі Посполитої, «своїх» – Б. І. Антонича, С. і Я. Гординських, Б. Кравціва, М. Рудницького, Б. Лепкого та багатьох інших, чий імена і твори постійно «гостювали» на сторінках варшавського часопису «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*». «Своїми» авторами для видавців-поляків були і письменники з унерівської еміграції – той же Є. Маланюк, Н. Ливицька-Холодна, А. Крижанівський, О. Теліга та ін.

Літературна критика часопису постійно тримала в полі зору передовсім життя і творчість прорадянських письменників, що переважно супроводжувалося коментарями політичного характеру. Із тогочасної наддніпрянської України – УРСР – автури «*Biuletynu*» залучили до літературного канону П. Тичину, М. Рильського, М. Хвильового, Є. Плужника (з 1932 р.), М. Бажана, М. Філянського (з 1933 р.), О. Вишню (з 1934 р.) та ін. Йшлося також про те, що в

польськомовному часописі можна було опублікувати такі твори і такі їх інтерпретації, що їх ніколи б не надрукували в УРСР.

Проблемі вивчення української літературної критики міжвоєнного періоду на сторінках часопису «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» присвячені статті О. Котинської [10] і Д. Сосновської [24], проте вони є оглядовими і не відтворюють суті проблеми.

Мета статті – охарактеризувати літературну критику на сторінках видання «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*», що розробляла не лише естетичні критерії оцінок мистецьких явищ, а й намагалася водночас прогнозувати їх розвиток, визначала місце митця у літературному процесі, взаємозв'язки поміж різними письменниками.

Літературно-критична думка у варшавському часописі заявляє про себе одразу, з перших випусків журналу як невід'ємна частина його літературно-мистецької програми. Це засвідчують великі синтетичні статті Є. Маланюка, і передусім ті, що були вміщені у перших числах видання «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» у рубриках: «На культурно-історичні теми» [25], «Із галузі літератури» [9], «На літературні теми» [3], пізніше літературно-критичні студії польських і українських дослідників про У. Самчука [22], М. Хвильового [6], Є. Маланюка [26], М. Рильського [29] та ін.

Літературна критика у «*Biuletynie Polsko-Ukraińskim*» допомагала польській читацькій громадськості орієнтуватися в українському художньому процесі. Домінували ґрунтовні матеріали, присвячені найбільш вартісним з естетичного погляду літературно-мистецьким явищам української культури та літератури. У «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» часто друкувалися аналітичні, інформаційні рецензії та оглядові статті про окремі видання, зокрема віднайдемо рецензії на деякі числа таких українських часописів, як «Карби», «Вісник», «Ми», «Дажбог», «Діло», «Назустріч», «Українські вісті», «Червоний шлях», «Мистецтво», «Український міщанин», «Дніпро», «Життя і революція», а також на польські літературні часописи «*Miesięcznik Naukowy Polsko-Ukraiński*», що був додатком до часопису «*Nasza Przyszłość*», «Zet», «*Sygnaly*», «*Wiadomości Literackie*» та ін.

Літературна критика у варшавському часописі була представлена у трьох основних аспектах: інформативному (замітки), літературно-критичному (рецензії), аналітичному (статті). Перший охоплював публікації, що в основному містили короткі відомості про твір та його автора. Сюди можна зарахувати й такі матеріали, автори яких

обмежуються переказом фабули твору, не роблячи певних висновків про його художню вартість. Проте нерідко у них критики разом з переказом подій дають і характеристику героям твору, торкаються мотивації їхніх вчинків, зазначають навіть, як би вони, будучи автором, спрямували поведінку героїв чи повели розповідь. Такою, наприклад, є публікація, Ю. Науменка «Голос минулого» [21, с. 3–4], у якій автор переказує зміст повістей і спогадів із тритомного видання А. Лотоцького «Сторінки минулого», що було видане у Варшаві Українським Науковим Інститутом у 1932-1934 рр. У своїй замітці у «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» Ю. Науменко не аналізує і не критикує видання, а лише переказує зміст спогадів автора, так, наприклад, зазначає, що частина спогадів присвячена його навчанню у школі і початкам самостійного життя А. Лотоцького у Києві до 1900 р. (до його виїзду в Петербург).

Оцінка в інформаційних матеріалах, – якщо вона є, – зводиться найчастіше до тверджень однолінійно оцінного характеру: «добре» – «погано», «талановито» – «слабо». Таким є коротенький огляд Є. Маланюка, що підписався лише криптонімом К., першої частини твору члена українського літературного угруповання «Молода муза» В. Пачовського «Золоті ворота» – містичного епосу у трьох частинах, яка називається «Пекло України» [5]. Автор робить висновок, що цей монументальний твір, над яким В. Пачовський працював багато років, є відважною спробою «*stworzenia czegoś w rodzaju «Boskiej komedii»»*» [5, с. 28].

У літературно-критичних виступах «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» також переважає переказ, але його, як правило, супроводжує короткий коментар автора рецензії або завершує невеликий критичний підсумок.

У публікаціях критично-аналітичного плану, яким притаманні всі ознаки конструктивної критики, міститься аналіз художнього твору або літературного чи мистецького явища, його осмислення, і на цій підставі робляться узагальнення. Таким є, наприклад, літературно-критичний нарис З. Мазура про Я. Щоголіва [20], де дослідник аналізує поетичну творчість українського письменника-класика. Оскільки літературознавець оглядає весь творчий шлях Я. Щоголіва, то аналіз творчих здобутків письменника розгортається як виразно окреслений контраст між трьома основними періодами його літературної діяльності. Після детального аналізу лірики українського

поета З. Мазур узагальнює, що *«Realizm i prostota środków artystycznych nadają poezii Szczogoliwa dziwną sugestywność. Te pozornie bezpretensjonalne obrazy doli i niedoli ludu ukraińskiego posiadają bogatą zawartość emocjonalną. Czasem tchną głębokim tragizmem, czasem potrafią wzruszyć cierpieniem ludzkim, które nie szuka dla siebie wyrazów, ale ciche, codzienne, czyni życie człowieka jednym beznadziejnym smutkiem»* [20, с. 2].

У часописі «*Wiuletyn Polsko-Ukraiński*» виділяються публікації такого плану З. Мазура [20], Ф. Захори [27], К. Симонолевича [26], Е. Карка (Є.Маланюк) [4], П. Ковжуна [11], П. Зайцева [28] та ін. При всій зацікавленості результатами впливу, а отже, активним виказуванням власних поглядів, міркувань, особистих уподобань і мистецьких смаків, автори «*Wiuletynu*» не вдавалися до суб'єктивізму, не спрощували філософсько-соціальні проблеми, а намагалися оцінювати літературні явища професійно і об'єктивно.

Серед критиків видання «*Wiuletyn Polsko-Ukraiński*» вирізняються два автори, що послідовно висвітлювали важливі явища українського письменства на сторінках варшавського часопису, з українського боку – це відомий український письменник, *«як митець і мислитель – феноменальне явище в історії і ширше – європейської культури, один з класиків української літератури ХХ ст., великий поет української унерівської еміграції»* [1 с. 398] у Варшаві Євген Маланюк, а з польського – видатний польський поет, прозаїк, публіцист, літературний критик, перекладач Ю. Лободовський.

Залучивши до співпраці Є. Маланюка, «*Wiuletyn Polsko-Ukraiński*» першою чергою, завдяки його публікаціям, з перших чисел знайомив своїх читачів з визначними діячами історії, літератури, культури українського народу, популяризував українське мистецтво, класику української літератури, робив огляди польської, української, радянської преси у рубриках «З польської преси», «Перегляд української преси» і «З радянської преси», у рубриках «З нових видавництв», «Серед книжок» поміщав огляди нових українських і польських книжок та невеличкі рецензії на них, а також систематично подавав відгуки на появу нових часописів, що торкалися на своїх сторінках української тематики.

Переважну більшість критичних оглядів і культурологічних шкідців подавав у часописі «*Wiuletyn Polsko-Ukraiński*» саме Є. Маланюк, підписуючись кількома псевдонімами або

криптонімами, деякі з них мені вдалося розшифрувати, наприклад, псевдоніми Едвард Карк, Якуб Стоян та криптоніми Е.К., Я.С, К. У своїх історико-політологічних і історико-філософських статтях, порушуючи важливі теми української минувшини, він підіймав проблеми, які хвилювали і польську громадськість, зокрема пропагував думку про національну окремішність українського народу.

З перших чисел варшавського ілюстрованого видання Є. Маланюк вів у «*Biuletynie*» рубрики: «У галузі літератури», «На культурно-історичні теми», «На літературні теми», «З українського життя в Р.П. і у світі». Наприклад, в рубриці «У галузі літератури» Є. Маланюк знайомить польського читача з сучасною українською белетристикою і подає свою коротеньку рецензію на повість «Смерть» Бориса Антоненка-Давидовича, в якій оцінює цей твір так: «*Pod względem stylistycznym – tradycyjny naturalizm, natomiast nową jest problematyka: indywidualność, zmiany w psychice Ukraińca, które zaszły w czasie rewolucji narodowej, wojny rosyjsko-ukraińskiej i «nowej niewoli»*» [8, с. 33].

У своїх літературно-критичних виступах [7] український письменник аналізував здобутки прорадянської та еміграційної української літератури, прискіпливо оцінюючи доробок найбільш відомих українських письменників (В. Стефаніка, М. Філянського, П. Тичини, М. Рильського, М. Зерова, М. Бажана, В. Сосюри, М. Дарагана, Ю. Липи, Б. Лепкого, Н. Лівицької-Холодної, Л. Мосендза, Є. Плужника, М. Хвильового), ілюстрував свої висловлювання цитатами з їхніх творів, підіймав проблеми слов'янських літератур.

Попри активну літературно-критичну діяльність і роль провідного критика часопису «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*», Є. Маланюк був передовсім найбільшим українським поетом у Польщі, і саме як поета знали і шанували його як в українському, так і польському літературному середовищах. Про його поетичну творчість постійно писав і «*Biuletyn*»: поезія Є. Маланюка була сталим об'єктом літературної критики часопису.

У першому числі «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» за 1933 р. Константин Симонолевич у своїй статті «*Eugeniusz Małaniuk, poeta-guցerz*» називає лірику українського поета явищем винятковим, де немає урбаністичних чи футуристичних експериментів, а замість них

– глибока любов до Вітчизни і віра в її світле майбутнє. Автор статті називає поета лицарем-воїном, що бореться за волю і незалежність своєї країни і ненавидить тих, хто закував її в кайдани довгої неволі, а його творчість характеризує, як: «...*jeden wielki akord miłości Ojczyzny, bólu z powodu jej upadku i wiary w jej słoneczną przyszłość!*» [23, с. 36].

Є. Маланюк, будучи відомою постаттю тогочасного українського літературного процесу поза межами України, брав у ньому активну участь і власною художньою творчістю, і критично-теоретичною діяльністю. Завдяки зусиллям українського поета, літературознавця і літературного критика був реалізований перший крок на шляху до популяризування у польському суспільстві української літератури.

Заслуговує також на увагу діяльність у «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» польського поета, прозаїка, публіциста, літературного критика, перекладача Ю. Лободовського. Його творчість становить в історії польської літератури ХХ століття один із найцікавіших проявів зацікавлень польських письменників українською проблематикою в історичному та культурному аспектах [2].

Так само, як і Є. Маланюк, Ю. Лободовський нерідко підписував свої публіцистичні статті псевдонімами і криптонімами: Stefan Kuryło, J.Ł. Лободовський на сторінках «*Biuletynu*» представляв Україну як одну з основних складових європейської цивілізації. Він прагнув рятувати «історичну правду» України і тому подавав українське питання на основі наукових публікацій польських і українських авторів, підкреслюючи, що український народ прагне до суверенітету і незалежності, а також до союзу з Польщею.

Публікації Лободовського у «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» розмаїті тематично: присвячені темам з української історії, політики, культури, етики, моралі. На увагу заслуговують його статті «*Na rozdrożu kultur i cywilizacji*» [13], «*Od Małorosji do Mitteleuropy*» [14], «*W obliczu rozstrzygnięć*» [16], «*Ukraina między Wschodem i Zachodem*» [15], «*Historia stosowana*» [12], «*Nieodpowiedzialne pomysły*» [18].

Літературно-критичні статті Лободовського написані більше рукою публіциста, аніж науковця. Проте містять багато сміливих і свіжих думок, рідкісної та цінної інформації. Аналізуючи умови розвитку української літератури, Лободовський у 1938 р. писав на сторінках «*Biuletynu*»: «*Warunki, w których rozwija się, pracuje i walczy*

współczesna literatura ukraińska, nie znajdują bodaj żadnego precedensu w dziejach kultury europejskiej» [17, с. 268–269].

Лободовський аналізує також причини, які вплинули на розвиток української літератури, та відзначає, що її виразною ознакою є волелюбна та патріотична спрямованість, прагнення до контактів з європейською культурою.

Польський письменник пише про зміни, які відбулися у культурі у часи зіткнення польської течії з українською від польської романтичної поезії до сучасної прози. Наголошує, що інтенсивний внесок української тематики у польську романтичну літературу, а отже, і культуру, «*nie tłumaczy się w żadnym wypadku wyłącznie właściwym wszystkim romantyzmowi zainteresowaniem twórczością i tematyką ludową»* [19, с. 214].

Для прикладу Ю. Лободовський бере твори Ю. Словацького, видатного представника «української школи» у польському романтизмі, та Тимка Падури, який був поляком, але писав українською. Він зазначає, що Україна Словацького, якої він, як слід, не знав, «*nie była dla Polaków wspomnieniem wypędzonego dziedzica, ani ciekawostką dla przejeżdżającego turysty, ani elementem dekoracyjnym tylko»* [19, с. 214]. Творчість Словацького була, без сумніву, художньою маніфестацією почуттів і відчуттів «автохтона», пов'язаного міцними зв'язками з землею, на якій жив і яку описував.

Про тритомний роман-епопею У. Самчука «Волинь» пише: «*Smakuję jej zdrową czerstwość, jej moralną gospodarczą atmosferę i nie mogę nie myśleć o oktawach natchnionych poematów Słowackiego»* [19, с. 214].

Польський письменник наголошує, що слід раз і назавжди зрозуміти, що процес національно-культурного розвитку, який від поезії Словацького дійшов до селянської епопеї Самчука, є органічним процесом і говорити про його штучність не можна. Цими заувагами і порівняннями польський письменник підводить до ідеї спільності польсько-українських культурних процесів, до яких можна так чи інакше пристосуватися, але не помітити їх неможливо.

Висновки. Відділи літературної критики, як і все, що робили у «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» редактори і автори, ці талановиті і цілеспрямовані люди, були позначені щирим прагненням до прогресу у польсько-українських взаєминах і самовідданою працею для досягнення цієї мети.

Слід зазначити, що літературно-критичні виступи авторів «*Biuletyn Polsko-Ukraiński*» були особливо інтенсивними протягом перших чотирьох років існування часопису. Цей період для Є. Маланюка, П. Зайцева, Ю. Лободовського, З. Мазура, Р. Жаховського та ін. авторів журналу взагалі був дуже плідним. Позначився він у сфері літературної та мистецької критики передовсім великими розвідками, рецензіями і опублікованими у журналі доповідями та студіями.

Література

1. Лисенко Н. До питання риторичної поетики Євгена Маланюка. *Літературознавство*. Кн. II. Київ, 2000. С. 398–405.
2. Сірик Л. Лободовський і Україна. *Київські полоністичні студії. Українсько-польські літературні контексти* / під ред. Р. Радишевського. Т. IV. Київ, 2003. С. 365–384.
3. Е.К. Na tematy literackie. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 2, s.19–21.
4. Е.К. Z dziedziny literatury. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 1(3), s. 33.
5. Е.К. Paczowski Wasyl - Złoti Worota - mistyczny epos w 3-ch czastkach, cz. I - Pekło Ukrainy. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 3, s. 28.
6. Kark E. Mykoła Chwyłowyj. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 8, s. 3.
7. Kark E. Na tematy literackie. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 2, s.19.
8. Kark E. Z dziedziny literatur. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 3(5), s. 33.
9. Kark E. Z dziedziny literatury. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 1(3), s. 23-26; nr 3, s. 33-37.
10. Kotyńska O. Literatura ukraińska na łamach *Biuletynu Polsko-Ukraińskiego. Ukraińskie życie kulturalne na ziemiach II Rzeczypospolitej (materiały konferencji)*, pod red. O. Hnatiuk i K.Kotyńskiej, Warszawa 2002.
11. Kowzun P. Aleksander Archypenko. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 28, s. 4.
12. Kuryło S. Historia stosowana. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 36, s. 392–393.
13. Kuryło S. Na rozdrożu kultur i cywilizacji. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 47, s. 505–507.
14. Kuryło S. Od Małorosji do Mitteleuropy. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 43, s. 467.
15. Kuryło S. Ukraina między Wschodem i Zachodem. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 31, s. 333–335.
16. Kuryło S. W obliczu rozstrzygnięć. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 37, s. 404.
17. Łobodowski J., Młoda poezja ukraińska. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 25, s. 268–269.
18. Łobodowski J. Nieodpowiedzialne pomysły. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1937, nr 43.

19. Łobodowski J. Od Słowackiego do Samczuka. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 20, s. 214.
20. Mazur Z. Jakiw Szczogoliw. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 5, s.2-3.
21. Naumenko J. Głos przeszłości. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 35, s.3-4.
22. Pogonowski J. Ułasa Samczuka “Wołyń”. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1935, nr 31, s. 349.
23. Simonolewicz K. Eugeniusz Małaniuk, poeta-rycerz. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 1(3), s. 36.
24. Sosnowska D., Publicystyka I. Rudnickiego w „Biuletynie Polsko-Ukraińskim”. *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze*, pod red. S.Kozaka, Warszawa 1999, z. 8/9, s. 275–287.
25. Stojan J. Na tematy kulturalno-historyczne. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 1, s. 13–17; nr 1(3), s. 20-23; nr 2, s. 5-10; nr 2(4), s.17-20; nr 3(5), s. 18-22.
26. Symonolewicz K. Eugeniusz Małaniuk, poeta-rycerz. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 7, s. 35.
27. Zahora F. W sidłach uprzedzeń. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 12, s. 4.
28. Zajcew P. Dwie postacie polskie w powieściach T. Szewczenki. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1935, nr 8, s. 82.
29. Żachowski R. Maksym Rylśkyj. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 15, s. 1.

References

1. Lysenko N. Do pytania rytoryczno poetyki Yevhena Malaniuka [On the Question of Rhetorical Poetry by Yevhen Malaniuk]. *Literaturoznawstvo*, Kn. II, Kyiv, 2000, pp. 398–405.
2. Siryk L. Lobodovskyi i Ukraina [Lobodovsky and Ukraine]. In: *Kyivski polonistychni studii. Ukrainsko-polski literaturni konteksty*, vols. IV. Kyiv, 2003, pp. 365–384.
3. E.K. Na tematy literackie. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 2, s.19–21.
4. E.K. Z dziedziny literatury. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 1(3), s. 33.
5. E.K. Paczowskyj Wasyl - Zołoti Worota - mistycznyj epos w 3-ch czastkach, cz. I - Pekło Ukrajiny. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 3, s. 28.
6. Kark E. Mykoła Chwyłowyj. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 8, s. 3.
7. Kark E. Na tematy literackie. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 2, s.19.
8. Kark E. Z dziedziny literatur. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 3(5), s. 33.
9. Kark E. Z dziedziny literatury. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 1(3), s. 23-26; nr 3, s. 33-37.
10. Kotyńska O. Literatura ukraińska na łamach Biuletynu Polsko-Ukraińskiego. *Ukraińskie życie kulturalne na ziemiach II Rzeczypospolitej (materiały konferencji)*. Warszawa 2002.
11. Kowżun P. Aleksander Archypenko. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 28, s. 4.
12. Kuryłło S. Historia stosowana. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 36, s. 392–393.

13. Kuryłło S. Na rozdrożu kultur i cywilizacji. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 47, s. 505–507.
14. Kuryłło S. Od Małorosji do Mitteleuropy. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 43, s. 467.
15. Kuryłło S. Ukraina między Wschodem i Zachodem. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 31, s. 333–335.
16. Kuryłło S. W obliczu rozstrzygnięć. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 37, s. 404.
17. Łobodowski J., Młoda poezja ukraińska. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 25, s. 268–269.
18. Łobodowski J. Nieodpowiedzialne pomysły. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1937, nr 43.
19. Łobodowski J. Od Słowackiego do Samczuka. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1938, nr 20, s. 214.
20. Mazur Z. Jakiw Szczogoliw. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 5, s. 2–3.
21. Naumenko J. Głos przeszłości. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 35, s. 3–4.
22. Pogonowski J. Ułasa Samczuka “Wołyń”. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1935, nr 31, s. 349.
23. Simonolewicz K. Eugeniusz Małaniuk, poeta-rycerz. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 1(3), s. 36.
24. Sosnowska D., Publicystyka I. Rudnickiego w „Biuletynie Polsko-Ukraińskim”. *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze*. Warszawa 1999, z. 8/9, s. 275–287.
25. Stojan J. Na tematy kulturalno-historyczne. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1932, nr 1, s. 13–17; nr 1(3), s. 20–23; nr 2, s. 5–10; nr 2(4), s. 17–20; nr 3(5), s. 18–22.
26. Symonolewicz K. Eugeniusz Małaniuk, poeta-rycerz. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 7, s. 35.
27. Zahora F. W sidłach uprzedzeń. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1933, nr 12, s. 4.
28. Zajcew P. Dwie postacie polskie w powieściach T. Szewczenki. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1935, nr 8, s. 82.
29. Żachowski R. Maksym Rylśkyj. *Biuletyn Polsko-Ukraiński*. 1934, nr 15, s. 1.

Olga Iaruchyк. Ukrainian Literary Criticism of Intermilitary Period in Poland (on the Material of the Magazine “Biuletyn Polsko–Ukraiński”). In the article, the author concentrates her attention on the illumination and analysis of literary critical idea in the Warsaw magazine of “Biuletyn Polsko-Ukraiński” during intermilitary period. Beginning from the 20th, the Ukrainian literary process was, divided into two varieties: literature in post-Soviet Ukraine and literature in the West Ukrainian territory, majority from which entered the renewed Polish state during the intermilitary period. The author characterizes literary criticism on the pages of the edition “Biuletyn Polsko-Ukraiński”, that developed the aesthetic criteria of estimations of the artistic phenomena, tried to forecast their development at the same time, determined the location of an artist in a literary process, intercommunications between different writers, helped Polish reader public to understand in the Ukrainian

artistic process. In “Biuletyn Polsko-Ukraiński, the significant materials devoted to the most valuable from the aesthetic point of view literary artistic phenomena of the Ukrainian culture and literature prevailed. In magazine analytical, informative reviews and survey articles were, printed on the separate numbers of the Ukrainian and Polish literary magazines.

Key words: criticism, review, development, culture, literary process, artistic phenomenon.

Яручик Ольга Борисівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янської філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, ola2180@gmail.com